

Sygn. akt IV KK 328/22

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 20 września 2022 r.,
w sprawie **W. D., R. D. i J. D.**
wniosku obrońcy skazanych
o wyłączenie sędziego
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Obrońca skazanych W. D., R. D. i J. D. wniósł do Sądu Najwyższego kasację od wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej z dnia 29 marca 2022 r., sygn. akt VII Ka 778/21. Po zawiadomieniu stron o składzie rozpoznającym sprawę, obrońca skazanych, powołując się na przepis art. 41 § 1 k.p.k., złożył wniosek o wyłączenie sędziego Dariusza Kali, któremu sprawa została przydzielona.

Jako okoliczność mogącą wywołać uzasadnianą wątpliwość co do bezstronności sędziego obrońca skazanych wskazał fakt wyrażenia przez sędziego Sądu Najwyższego Dariusza Kalę poglądu co do podniesionego w kasacji zarzutu nienależytej obsady sądu, opartego w szczególności na uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20. Pogląd ten został wyrażony w zgłoszonym zdaniu odrębnym, mającym kwestionować wymienioną uchwałę w całości i wskazywać, że udział w składzie sądu osoby powołanej na

urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3) powinien być oceniany w kategoriach względnej przyczyny odwoławczej. W tej sytuacji, zdaniem wnioskodawcy, uznać należy, iż podniesiony w kasacji zarzut nie zostanie uwzględniony, co ma istotne znaczenie, gdyż ze względu na wymierzenie skazanym kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, kasacja mogła być wniesiona wyłącznie z powodu uchybień wskazanych w art. 439 k.p.k.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Wniosek obrońcy skazanych nie jest zasadny. Zgodnie z treścią art. 41 § 1 k.p.k., sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Zgodzić się trzeba oczywiście z przytoczonym we wniosku poglądem z orzecznictwa Sądu Najwyższego, w myśl którego sytuacja taka zachodzi wówczas, gdy sędzia uzewnętrznił swój pogląd na sprawę przed wydaniem orzeczenia i to zarówno w wypowiedzi na sali sądowej, jak i poza nią, czy też orzekając w sprawie w kwestii incydentalnej. Rzecz jednak w tym, że wniosek o wyłączenie nie odwołuje się do jakiegokolwiek wypowiedzi sędziego dotyczącej przydzielonej mu sprawy. Wnioskodawca nie wskazuje, aby sędzia, któremu przedzielono do rozpoznania sprawę wyraził wcześniej swój pogląd zarówno na kwestię odpowiedzialności skazanych, jak i prawidłowości prowadzonego w ich sprawie postępowania.

Złożenie przez sędziego zadnia odrębnego, w którym przedstawił swoje zapatrywanie na kwestię stanowiącą abstrakcyjne – niezwiązane z konkretną sprawą – zagadnienie prawne przedstawione do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu nie stanowi o wystąpieniu okoliczności mogącej wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w każdej sprawie, w której zarzuty kasacji dotyczyć będą problematyki ujętej w tym zagadnieniu.

O bezpodstawności wniosku świadczy najlepiej to, że kierując się założeniem, na którym go oparto, należałoby w realiach niniejszej sprawy przyjąć,

że w stosunku do każdego sędziego biorącego udział w podjęciu uchwały występuje okoliczność mogąca wywołać wątpliwość co do jego bezstronności. Każdy z nich bowiem zajął stanowisko w kwestii będącej przedmiotem uchwały – czy to składając zdanie odrębne, czy też ją aprobuując, bez zgłoszenia zastrzeżeń wyrażonych w formie *votu separatum*.

Niczego w ocenie złożonego wniosku nie zmieniają zawarte w jego uzasadnieniu liczne odwołania do orzecznictwa Sądu Najwyższego. Realia spraw, na tle których zostały wyrażone przytoczone przez obrońcę skazanych poglądy Sądu Najwyższego, nie odpowiadają tym, w których osadzono wniosek o wyłączenie sędziego. Dokonany przez występującego z żądaniem wyłączenia sędziego wybór cytowanego orzecznictwa nie do końca zresztą koreluje z zapatrywaniem prawnym, na którym opiera się wniosek, skoro w jego uzasadnieniu odwołano się do stanowiska zawartego w postanowieniu z dnia 11 stycznia 2021 r., I KO 41/2, wydanym w przez Sąd Najwyższy orzekający w składzie, który stanowił sędzią Sądu Najwyższego powołany na ten urząd na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Rady Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

Na koniec, nie wdając się w rozważania dotyczące słuszności eksponowanego we wniosku poglądu prawnego, na którym oparto jeden z zarzutów kasacji, gdyż rozpoznanie wniosku o wyłączenie sędziego nie jest w tym zakresie odpowiednim forum, zauważyć jednak trzeba, że powołując się na uchwałę składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20, wnioskodawca pomija ten aspekt wyrażonego w niej poglądu, który dla oceny zasadności żądania wyłączenia sędziego mógłby mieć znaczenie. Przypomnieć zatem trzeba, że w wymienionej uchwale stwierdzono, że udział osoby powołanej na urząd sędziego w sądzie powszechnym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Rady Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw stanowi nienależytą obrazę sądu w rozumieniu art. 439 § 1pkt 2 k.p.k., jeżeli wadliwość procesu

powołania prowadzi w konkretnych okolicznościach do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

Z pewnością uzewnętrznienie przez sędziego swojego poglądu na ocenę tych konkretnych okoliczności mogłoby świadczyć o wystąpieniu przesłanki wyłączenia z art. 41 § 1 k.p.k. W złożonym wniosku nie zostało to jednak wykazane.

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[as]